

Iuridicum Remedium

Výroční zpráva za rok 2010

2010

Tiráž:

Obsah: Iuridicum Remedium, o. s., 2011

Grafické zpracování: Petr Těšínský

Korektury: Oldřiška Jonáková

Vytiskl: Vamb, s. r. o.

Náklad: 300 kusů

Licence: Creative Commons BY
– uveďte autora

Iuridicum Remedium

Výroční zpráva za rok 2010

Obsah:

1 / Úvodní slovo pro čtenáře

2 / luRe – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Etický kodex

Stručná historie

Co se nám v roce 2010 povedlo

Tým luRe, struktura organizace

Hospodaření v roce 2010

luRe a média

Naše propagační a PR materiály

Naše internetové stránky

3 / Naše programy

A/ Program proti sociálnímu vyloučení

B/ Program Lidská práva a technologie

C/ Program Lidská práva a veřejná správa

4 / Spolupráce 2010

luRe se podílí na činnosti následujících organizací

luRe také spolupracuje, či spolupracovalo

5 / Kdo nás v roce 2010 podpořil, kdo nám pomohl

V roce 2010 naši činnost podpořili

Dále nám pomohli slevou či bezplatnou službou

Pomoc pro naši činnost znamenaly také dary, které nám laskavě poskytli

Podpora poskytnutím práce, zkušeností či know-how

1 / Úvodní slovo pro čtenáře

Milí příznivci a přátelé,

jak už bývá zvykem, výroční zprávu dokončujeme a úvod píšeme v roce „poté“ – letos nebývale včas, v prvním čtvrtletí 2011. Pročítala jsem si úvodní slova minulých let a vždy vypovídala o tom, co se v uplynulém období povedlo, a co ještě nikoli, a co budeme tedy řešit v budoucnu.

Rok 2011 ale bude pro organizaci rokem důležité změny, a proto Vás chci seznámit především s ní. Ve prospěch „digitálních práv“ a ve prospěch nespravedlností postižených lidí působí luRe profesionálně již sedmý rok. Po začátcích v jedné osobě se s nárůstem klientů, práce, kontaktů, požadavků rozrůstal i náš počet a také se dařilo přesvědčit donory o našich cílech. Rozpočet se každý rok zvyšoval. Takovýto růst nese zákonitě potřebu více organizační a řídicí činnosti v zájmu „ukočirování“ organizace a jejího smyslu. Chceme působit vysoce profesionálně dovnitř i navenek. Nehceme přitom ztratit ze zřetele, proč

v nejistých vodách neziskového sektoru chceme pomáhat právu na ochranu soukromí, alternativám práv duševního vlastnictví a čelit případům bezpráví, které potkávají „dolních deset tisíc“ v zaměstnání, bydlení a podobně. Neztratit přitom tah na branku, motivaci, etické zásady a vědomí smysluplnosti práce. Řešit „sладování rodinného a pracovního života“, jelikož baby boom se projevil i u nás.

Proto bude mít od tohoto roku luRe vedení zkušeného výkonného ředitele. Po dlouhém hledání jsme „se našli“ s manažerem z profese, se kterým jsme našli společnou řeč v pohledu na naše témata i přístupu. Příští úvodník bude tedy již od nového ředitele Mojmíra Janečka.

Další roky budou pro nás klíčové z hlediska hledání širší podpory. Chceme těsněji spolupracovat s našimi příznivci a s lidmi, které naše témata zajímají. Chceme přesvědčit ty, kterým vadí stá-

le větší nároky státních struktur (velmi často v režii zájmů velkého byznysu) na naše soukromí a zároveň stále menší ohled na přístup ke spravedlnosti pro běžné občany, že má smysl proti tomu něco dělat. Že je zde organizace, které se již leccos podařilo a že společně lze dosáhnout nečekaného. Zkrátka, že spojením působení profesionální organizace a grass-root podpory angažovaných občanů je efekt, který ve veřejném životě, jakkoli poznamenaném spletením politicko-oligarchických zájmů, zmůže – na rozdíl od neúčinného nadávání na poměry – velké věci.

Počtete si, co a jak se nám podařilo v roce 2010 a zachovejte nám přízeň a podporu i v dalších letech. Bude jí rozhodně třeba.

Helena Svatošová

jednatelka luRe

2 / O nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Příklad názvu naší organizace **Iuridicum Remedium** (dále **IuRe**) znamená „**právní lék**“ a jako sdružení, jehož zakládajícími i současnými členy jsou zejména právníci, považujeme za účinné řešit řadu soudobých problémů především **právními prostředky**. Zaměřujeme se jak na **pokusy o plošné omezování práv občanů, tak i na konkrétní případy porušování lidských práv**.

V obecné rovině spatřujeme velká rizika v tom, že se postupem času stále zvyšuje vliv a mocenské ambice nikým nevolených institucí a korporací, což ovlivňuje kvalitu života celé populace a odráží se i v rovině zachování standardů lidských práv. Považujeme za důležité průběžně monitorovat veškeré aktivity, které mohou mít negativní dopad na rozsah občanských práv a svobod, ať už se jedná o jejich plošné odstraňování a posilování represivních složek nebo jednotlivé případy, kdy stát není schopen zajistit jejich dodržování. Chceme prosazovat zodpovědnost státu i nadnárodních institucí za dodržování lidských práv a současně podporovat veškeré občanské aktivity, jejichž cílem je prosazování práva.

Jako poslání našeho sdružení tedy vnímáme iniciativy, jež vedou k dodržování lidských práv a jejich právního zakotvení, současně chceme

v konkrétních případech pomáhat těm, jejichž práva jsou porušována, přispívat ke zvyšování právního povědomí mezi laickou veřejností a být respektovanými partnery pro diskusi s odbornou právníkou veřejností a institucemi.

Naše programy, kterými své cíle naplňujeme:

A – Program proti sociálnímu vyloučení – Základním cílem tohoto programu je napomáhat rovnému přístupu ke spravedlnosti poskytováním bezplatné právní pomoci osobám, které jsou sociálně znevýhodněné, a dále se angažovat v oblasti změn legislativy. (Více o programu v roce 2010 viz str. 12 této výroční zprávy)

B – Program Lidská práva a technologie – Sledováním a odhalováním porušování základních práv, zejména práva na soukromí, spoluvytvářet tlak na odpovědnost orgánů veřejné správy i komerčního sektoru a tak přispívat k jeho respektování. (Více o programu v roce 2010 viz str. 15 této výroční zprávy)

C – Program Lidská práva a veřejná správa – Cílem tohoto programu je reagovat na aktuální počiny veřejné správy a dle potřeby hájit tu oblast základních práv a svobod, kterou považujeme za ohroženou. (Více o programu v roce 2010 viz str. 23 této výroční zprávy)

V obecné rovině je naším cílem rovněž šíření informací a zvyšování povědomí o aktuálních problémech a možnostech jejich řešení ve výše uvedeném vůči veřejnosti odborné (zejména právnícké a legislativní) i nejširší občanské společnosti.

Etický kodex sdružení IuRe

I. Sdružení je nezávislé na jakékoli politické straně či hnutí, náboženství a ideologii. Vychází z principů uvedených v poslání a cílech sdružení (tj. ochrana lidských práv).

II. Sdružení nepřijímá podporu v jakékoliv formě od společností, které v ČR či v zahraničí lidská práva porušují či aktivně přispívají k jejich porušování.

III. Rozhodování ve sdružení probíhá demokraticky.

IV. Sdružení je otevřeno spolupráci s podobně zaměřenými organizacemi v ČR i v zahraničí na partnerském principu a spolupráci s dalšími organizacemi ad hoc. Sdružení nespolupracuje s organizacemi, které hlásají rasismus, fašismus, sociální darwinismus, genderovou nerovnoprávnost či jinou diskriminaci.

2 / 0 nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Stručná historie sdružení luRe

- 2001 Dobrovolná bezrozpočtová iniciativa studentů pražské právnické fakulty
- 2003 Založení občanského sdružení luridicum Remedium
- 2004 Start Programu proti sociálnímu vyloučení
- 2005 Start Programu Lidská práva a technologie
- 2005 První ročník udělení ceny Big Brother Awards
- 2005 Spuštění stránek www.bigbrotherawards.cz a www.slidilove.cz
- 2006 Start Programu Lidská práva a veřejná správa
- 2009 Spuštění internetových stránek Shromažďovací právo
- 2009 Spuštění internetových stránek Balíček právní pomoci

Naše sdružení původně vzniklo jako dobrovolná a bezrozpočtová iniciativa studentů pražské právnické fakulty. Profesionálně jsme se rozhodli působit až po absolvování fakulty zakládajících členů sdružení na sklonku roku 2003. Od té doby jsme realizovali **24 projektů** jako hlavní řešitelé, podíleli jsme se jako partneři na projektech spolu s jinými nevládními organizacemi (např. Transparency International ČR, Sdružení

obranu spotřebitelů, Via Iuris, Oživení), na svou činnost jsme od počátku získali prostředky ve výši více než **dvacet milionů korun**. Na práci pro luRe se bez dobrovolníků podílelo 25 lidí. Za dobu našeho působení jsme poskytli právní pomoc stovkám klientů, dostali jsme se do povědomí odborné i laické veřejnosti, prosadili jsme do zákonů více než dvacet pozitivních změn, prosadili jsme v Radě vlády pro lidská práva řadu podnětů týkajících se ochrany soukromí i občanům přátelštější veřejné správy. Tato naše činnost se zrcadlila ve stovkách výstupů o našich aktivitách v médiích všeho druhu.

V současné době je naše sdružení etablováno jako stabilní a důvěryhodná nevládní organizace specifického zaměření, jejíž odborná činnost spadá do oblasti ochrany lidských práv a ochrany soukromí. Prioritu pro nejbližší budoucnost spatřujeme spíše v **prohlubování specializace** a posílení vnitřní struktury sdružení, než v rozšiřování týmu a vyhledávání dalších nových aktivit.

Příklady, co se nám v roce 2010 povedlo:

- **Opencard** – na základě našich dlouhodobých aktivit a kontroly Úřadu na ochranu osobních údajů, kterou jsme

v roce 2010 iniciovali, má být hlavním městem Praha do poloviny roku 2011 zaveden nový typ opencard, u něhož se nebudou centrálně uchovávat osobní data. Na rozdíl od zcela anonymní a přenosné opencard však její cena nebude navýšena.

- **Data Retention** – podařilo se nám získat podpisy 51 poslanců, kteří podpořili podání stížnosti k Ústavnímu soudu. Tato stížnost byla iniciována a vypracována naší organizací a týká se uchovávání dat o elektronické komunikaci z hlediska ústavnosti.

- **Ochrana soukromí na pracovišti** – na základě našeho podnětu, zasláného prostřednictvím Rady vlády pro lidská práva, vláda ČR uložila MPSV, aby se v rámci kontrol prováděných na pracovištích zaměřilo také na ochranu soukromí zaměstnanců. Začátkem roku 2012 má MPSV podat vládě zprávu o výsledcích kontrol včetně návrhu, kdy a za jakých okolností bude možno trestat porušování soukromí na pracovišti.

- Více než **300 klientů**, kterým byla poskytnuta bezplatná právní pomoc i přímé advokátní zastoupení v rámci Programu proti sociálnímu vyloučení.

2 / O nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Tým luRe, struktura organizace

Struktura naší organizace, **občanského sdružení podle zákona 83/1990 Sb.**, se sestává z výkonného orgánu, pracovní skupiny, jejímiž členy v roce 2010 byli Ivana Minaříková, Jan Rausch a Helena Svatošová, původní zakladatelé sdružení. Oprávnění jednat za sdružení navenek má pak jednatelka, kterou byla také v roce 2010 Helena Svatošová.

- Mgr. Ing. David Černý, advokát
- Radek Denár, office manager
- Mgr. Matěj Dvořák, advokát
- Mgr. Petr Jánský, právník
- Mgr. Petr Kučera, IT odborník
- Mgr. David Kyncl, projektový koordinátor
- Mgr. Markéta Munková, advokátka
- Mgr. Markéta Nováková, projektová koordinátorka
- Mgr. Tomáš Palla, právník

- Mgr. Ivana Pešatová, projektová koordinátorka
- Mgr. Radka Pokorná, právníčka
- Mgr. Filip Pospíšil, PhD., expert na ochranu soukromí
- JUDr. Ing. Helena Svatošová, advokátka
- Mgr. Tereza Šamanová, právníčka
- Mgr. et Mgr. Jan Vobořil, právník, projektový koordinátor
- Mgr. et Mgr. Vít Zvánovec, právník

Foto: Tereza Gruntová

Team Iuridicum
Remedium
2010

2 / 0 nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Hospodaření v roce 2010

V roce 2010 jsme realizovali **celkem 9 projektů**, z toho 7 jako hlavní příjemce a 2 jako partnerská organizace. Celkový rozpočet organizace v roce 2010 činil zhruba 5 milionů Kč – podrobněji o rozpočtu a jeho složkách podává informace tabulka Přehled nákladů a výnosů.

Finanční operace účtujeme v soustavě podvojného účetnictví, které pro nás zajišťuje dlouhodobě společnost UDAPRA, s. r. o.

V rámci programu **Právní pomoc proti sociálnímu vyloučení** jsme v roce 2010 realizovali **tyto projekty**:

Profesionální právní pomoc při vstupu a setrvání na trhu práce, Operační program lidské zdroje a zaměstnanost (rok 2009 až 2012)

Práven na straně sociálně znevýhodněných – v jednotlivých případech bezpráví i při iniciování systémových změn, Finanční mechanismus EHP, Norský finanční mechanismus prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti (1. 7. 2008 až 30. 6. 2010)

Bezplatná právní pomoc sociálně znevýhodněným, MPSV (1. 1. až 31. 12. 2010)

V rámci programu **Lidská práva a technologie** jsme v roce 2010 realizovali tyto **projekty**:

Reclaim Your Right in the Digital Age, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe (rok 2009 až 2011)

Personal data, rights? Informing and sensitizing the young European citizens, Ligue des Droits de l'Homme (leden 2009 až červen 2010)

Společně sledujeme své slídily, Open Society Fund (1. 6. až 31. 12. 2010)

Propagace Creative Commons jako nové šance pro české tvůrce, Ministerstvo kultury (1. 1. až 31. 12. 2010)

V rámci programu **Lidská práva a veřejná správa** jsme v roce 2010 realizovali tento **projekt**:

Právo na pokojné shromažďování jako test demokracie, Open Society Fund, (1. 2. 2009 až 30. 9. 2010)

Přehled rozpočtu 2010 dle zdrojů:

	Částka v Kč
Nadace rozvoje občanské společnosti – BG/072008-062	941 641
Nadace CEE Trust II – Ochrana soukromí	381 780
OP LZZ	1 240 615
OSF – shromažďovací zákon	309 632
Korff/New challenges project	12 936
LDH	226 440
MPSV	500 000
Nadace CEE Trust III – BBA	448 876
MK ČR	295 004
OSF – slídilové	495 395
Vlastní zdroje	341 402
Celkem	5 193 722

2 / O nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Audit projektu:

Projekt Právně na straně sociálně znevýhodněných – v jednotlivých případech bezpráví i při iniciování systémových změn – byl také v roce 2010 **auditován doc. ing. Antonínem Valderem, CSc.**, auditorem zapsaným pod č. osv. 0706 u Komory auditorů a **výrok** zněl **bez výhrad**.

Granty a dotace jsou též zkoumány pomocí závěrečných zpráv a často i průběžnými zprávami o realizaci projektu a jeho čerpání samotnými donory.

Hospodaření luRe je v zásadě vyrovnané, rozdíly jsou drobné a jsou způsobeny zejména účetním časovým rozlišením projektových grantů dotací, které nekryjí kalendářní období.

Největší část nákladů spadá na odměny pracovníků (položka „ostatní služby“), kteří nemohou být v pracovním poměru (zákaz u advokátů, částečný úvazek, preference jiného typu smlouvy), následují náklady na mzdy a náklady na obnovu techniky, odborné literatury, spotřebních materiálů a nábytku.

Přehled nákladů a výnosů:

Částka v Kč

Náklady

Spotřeba materiálu	123 812
Spotřeba energie	48 403
Ostatní služby	3 166 155
Cestovné	95 470
Mzdové náklady	882 689
Mzdové náklady – přeúčtované	589 441
Pojištění	5 623
Kurzové ztráty	203 394
Jiné ostatní náklady	6 645
Náklady celkem	5 121 631

Výnosy

Tržby z prodeje služeb / HČ	91 860
Úroky	301
Kurzové zisky	209 449
Jiné ostatní výnosy	4 246
Přijaté příspěvky – dary	222 893
Provozní dotace	4 664 973
Výnosy celkem	5 193 722
Hospodářský výsledek	72 092

2 / 0 nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

luRe a média

Naše organizace si za celou dobu své šestileté existence vybudovala pozici vyhledávaného a spolehlivého novinářského zdroje. Spolupráce s médii je pro nás velkým pomocníkem při řešení kauz, poukazování na problémy i budování renomé seriózního partnera k diskusi. Novináři nás oslovují s žádostí o rozho-

vor, komentáře a stanoviska především k ochraně soukromí a pracovní právní problematice.

V roce 2010 nás média často kontaktovala ohledně vyjádření ke sbírání údajů o internetové a telefonní komunikaci, tzv. Data Retention, ohledně kamerových systémů, sledování zaměstnanců na pra-

covišti, komunikace na sociálních sítích, nakládání s DNA a v neposlední řadě také ohledně tématu Opencard. Další oblastí mediální expertizy naší organizace je informování médií o pozitivní alternativě copyrightu Creative Commons. Velkou pozornost médií si každoročně zaslouží soutěž Big Brother Awards.

O pokrocích a novinkách v našich kampaních informujeme novináře prostřednictvím tiskových zpráv. Ve snaze vysvětlit novinářům složitou problematiku ochrany dat a soukromí pořádáme také **novinářské workshopy**. Například workshop Co dělají provideři a telefonní operátoři s našimi daty?, který proběhl 20. dubna 2010, natáčela Česká televize a uvedla z něj reportáž v hlavní zpravodajské relaci.

V roce 2010 jsme vydali celkem **23 tiskových zpráv** a během roku jsme zaznamenali celkem **150 zmínek** o naší práci **v médiích**.

Z toho:

72 v internetových médiích (online mutace deníků, Britské listy, Lupa, e-Pravo atd.),
9 v televizních pořadech,
3 v rozhlasě,
66 v tisku.

2 / O nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Zprávy o nás a našich kauzách pokryla prakticky všechna důležitá média, objevovaly se v České televizi, TV Nova, na TV Prima, v Českém rozhlasu, celostátních denících Právo, MF Dnes, Lidové noviny, Hospodářské noviny i týdenících jako Respekt a Týden. Zástupci luRe se v roli expertů účastní prestižního diskusního pořadu České televize Události, komentáře a dalších pořadů ČT, jejich názory jsou vysílány v hlavních zpravodajských relacích České televize a TV Prima.

Naše propagační a PR materiály

Podpořit naši činnost lze koupí trička s motivem ochrany soukromí. Trička jsou ze 100% biobavlny, dámská i pánská, v různých barvách i velikostech.

Foto: Radek Denár

2 / 0 nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Za dobrovolný benefiční příspěvek nabízí luRe samolepky a pohlednice s motivy ochrany soukromí:
Předložte svůj život ke kontrole!
Chceme jen pár údajů...
Už dnes jste hvězdou CCTV!
Creative Commons

Zdarma, event. za poštovné, nabízíme **kreslený komiks** s tématem ochrany soukromí **Pod dohledem** (online verze komiksu: <http://slidilove.cz/ldh/ldhczech.html>). Vhodný pro školy apod., možnost zaslání velkého počtu kusů.

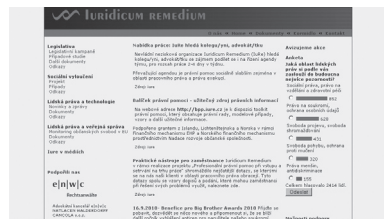
Všechny propagační materiály lze získat v kanceláři luRe (U Průhonu 23, Praha 7) po předchozí domluvě na tel. 222 515 564, zasláním na dobírku po předchozí domluvě tamtéž a na akcích, kde má luRe infostánek (aktuální informace na webu a Facebooku).

2 / O nás – Kdo jsme, co, proč a jak děláme

Naše internetové stránky

www.iure.org

Zde naleznete vše podstatné o naší organizaci, jejích aktivitách v minulosti i současnosti, kdo a jak ji podpořil, aktuality i užitečné odkazy.

www.slidilove.cz

www.bigbrotherawards.cz

Na těchto stránkách zveřejňujeme komplexní informace o našem programu Lidská práva a technologie včetně aktualit z České republiky i ze světa, které s problematikou ochrany soukromí souvisí. Lze se zde také přihlásit k odběru dvouměsíčního newsletteru, na stránkách je umístěn i nominační formulář pro každoročně vyhlašovanou soutěž Big Brother Awards a řada dalších aktuálních informací k tématu.

www.uzijisvapravo.cz

Stránky, kde poskytujeme praktické a konkrétní rady občanům, jak si chránit

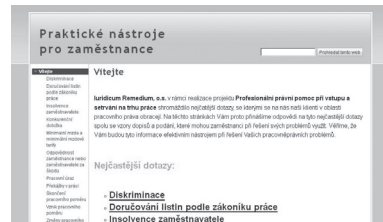
své soukromí v nejrůznějších oblastech života. (Např. v souvislosti s cestováním, sledováním na pracovišti i ve veřejném prostoru, na internetových sociálních sítích apod.).

bpp.iure.cz

pracovnipravo.iure.org

Stránky Bálíček právní pomoci (bpp) a Pracovní právo obsahují užitečné informace zaměřené na základní právní pomoc v konfliktech se zaměstnavateli,

exekutory apod. Na stránkách jsou rovněž zveřejněny nejčastější otázky a odpovědi na ně včetně modelových vzorů právních dokumentů (např. podání žalob, stížností, žádostí apod.), jež jsou v této problematice obvykle využívány.

www.shromazdovacipravo.cz

Portál zaměřený na problematiku práva na pokojné shromažďování. Jeho součástí jsou právní předpisy, judikatura i otázky týkající se shromažďovacího práva.

Aktuality z našich kampaní a událostí v ochraně soukromí můžete nalézt na:

Facebooku: www.facebook.com/Ceny.Velkeho.bratra.CR

Ceny.Velkeho.bratra.CR

Twitteru: twitter.com/iure_cz

3 / Naše programy

A Program proti sociálnímu vyloučení

Jedná se o nejdéle fungující program naší organizace, jehož primárním cílem je **poskytování kvalifikované právní pomoci lidem, pro něž je komerční právní pomoc nedostupná z důvodů sociálního znevýhodnění**, například v důsledku věku, rasy, tíživé finanční situace ap. Rozsah a způsob právní pomoci, kterou klientům poskytujeme, nastavujeme vždy individuálně dle aktuální potřeby klienta a typu i komplikovanosti jeho problému. Mezi neobvyklejší formy pomoci patří podrobné písemné konzultace, osobní právní poradenství, sepisování listin a podání potřebných k řešení věci, ale také přímé advokátní zastupování u soudů a jednání s protistranami. Samozřejmostí je také naše **spolupráce s dalšími neziskovými organizacemi** se zaměřením na stejnou cílovou skupinu.

Vzhledem k vysokému zájmu o službu ze strany klientů i vzhledem ke způsobu financování tohoto programu jsme se v roce 2010 **specializovali** na problematiku **pracovně právních vztahů, problematiku exekučních řízení a nájemního bydlení**. Při každodenním kontaktu s klienty a jejich právními problémy se nám úspěšně daří **defi-**

novat opakující se typy problémů a také jejich případnou provázanost se stávajícími právními úpravami. Tyto poznatky pak představují cenné podněty pro odbornou diskusi i literaturu, ale především pro judikaturu. Díky takto získaným výstupům jsme potom schopni **iniciovat změny v nedostatečných či nevyhovujících právních úpravách**, což je mimo bezplatné právní pomoci klientům další z cílů našeho Programu proti sociálnímu vyloučení.

Náš šestičlenný projektový tým složený ze dvou právníků, dvou advokátů a s podporou koordinátora a asistenta za období roku 2010 právně pomohl **více než 300 klientům**. Mezi nejčastější problémy, které jsme řešili i v roce 2010, patřila **pracovněprávní problematika**, kde převládá nevyplácení mezd a nucené ukončování pracovního poměru dohodou nebo výpovědí z fiktivního důvodu. Značné množství zaměstnavatelů ve snaze zbavit se svých zaměstnanců využívá neetických i protiprávních způsobů, snaží se zaměstnance např. neoprávněně obvinit z porušování pracovních povinností nebo jim nevyplácí zákonné odstupné. Jednání zaměstnavatelů se s pokračující hospodářskou krizí i v roce 2010 ještě zhoršovalo a porušování zákona bylo častější a bezohlednější.

Foto: Vendula Bártková

3 / Naše programy

Dalšími typickými problémy bylo opožděné vyplácení mezd, zadržování zápočtových listů a neposkytování příplatků za práci přesčas, chyby při poskytování cestovních náhrad, nedodržování povinných přestávek mezi směny, pokračování nejvyššího povoleného rozsahu pracovní doby. V této oblasti také poskytujeme nejvíce advokátních zastoupení. Potěšující je, že soudy zpravidla vyhrávají anebo se problém místo rozsudku nakonec vyřeší smírem – např. dobrovolným vyplacením dlužné částky.

Příklady z naší právní praxe:

Příklad první

Klient se obrátil na naši organizaci v situaci, kdy s ním zaměstnavatel okamžitě zrušil pracovní poměr. Jako záminku k tomuto zrušení využil zaměstnavatel dvě výtky, které v minulosti klientovi udělil. Důvody uvedené v těchto výtkách však byly smyšlené, klient s těmito výtkami nesouhlasil a odmítl je převzít. Poté, co odmítl převzít i okamžité zrušení pracovního poměru, písemně zaměstnavatele informoval o tom, že trvá na dalším zaměstnávání. Současně se obrátil na naši organizaci s žádostí o pomoc. Poté, co jsme dokument o ukončení pracovního poměru právně posoudili, doporučili jsme klientovi, aby se obrátil na soud s žalobou na určení neplatnosti okamžitého

tého zrušení pracovního poměru. Naše organizace v této souvislosti neposkytla pouze právní radu, ale i služby našeho spolupracujícího advokáta, který klienta u soudu bezplatně zastupoval. Soud potvrdil naše stanovisko, že zrušení pracovního poměru s klientem je neplatné. V tomto případě pak podle zákoníku práce pracovní poměr dále trvá a zaměstnavatel je povinen zaměstnanci poskytnout náhradu mzdy za celé období. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatel odmítl dlužnou mzdu poskytnout, byl to tentokrát náš klient, kdo okamžitě zrušil pracovní poměr se svým zaměstnavatelem. Následně byla na soud podána žaloba, kde bylo klientem požadováno nejen zaplacení dlužné mzdy, ale i odstupného. Zaměstnavatel klienta na podanou žalobu zareagoval nabídkou na mimosoudní vyrovnání, kde klientovi nabídl částku 120 000,- Kč. Náš klient nabídku přijal a žalobu vzal zpět.

Příklad druhý

Klientka oznámila zaměstnavateli, že výhledově zvažuje, že změní místo. O pár dnů později se v provozovně ztratila tržba a naše klientka byla majitelem křivě obviněna z krádeže. Následně s ní byl okamžitě zrušen pracovní poměr – údajně pro hrubé porušení povinností. Důvody tohoto okamžitého zrušení však byly – v rozporu s právními předpisy – vymezeny zcela

obecně a neodkazovaly ke konkrétním případům porušení předpisů. Na základě našeho posouzení případu a nabídky našich advokátů na bezplatné právní zastoupení, se klientka rozhodla bránit se soudní cestou. Podala žalobu pro neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru, ačkoli neměla zájem na tom, aby u svého zaměstnavatele nadále pracovala. Kromě prohlášení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru však u soudu požadovala i vyplacení náhrady mzdy za dva měsíce a zaplacení náhrady mzdy za nevyčerpanou dovolenou. Navíc prosazovala, aby v jejím potvrzení o zaměstnání byl zaměstnavatel nucen změnit uvedený důvod ukončení pracovního poměru – okamžité zrušení na dohodu. Následovalo soudní řízení, ve kterém byla naše strana úspěšná. Soud totiž potvrdil, že okamžité zrušení pracovního poměru bylo neplatné a bývalý zaměstnavatel je rovněž povinen zaplatit žalovanou částku. Zaměstnavatel však bohužel zatím rozhodnutí soudu nerespektoval a v současné době je na něj nařízena exekuce.

V oblasti **bytového práva** jsme nejčastěji řešili problémy vyplývající z **neoprávněných výpovědí z nájmu**, včetně poskytování bytových náhrad, rovněž se setkáváme i s chybami ve výpočtech **deregulace nájemného**. Zvláštní kapitolou je šikana a svévole

3 / Naše programy

vůči nájemníkům pomocí devastace bytu či odpojování služeb. Zde je namísto razantní právní odpovědi, ale také vůle a důslednost nájemníků, kteří žel často rezignují.

U exekucí se zaměřujeme pouze na **nezákonný postup exekutora**, nikoli obranu dlužníka. Pomáháme i věřitelům a třetím osobám, které často divoké exekuce postihnou neméně tíživě. Nejčastější problémy jsou nepřiměřený způsob exekuce, neoprávněné navyšování nákladů exekuce či svévolné zadržování majetku či blokování práv povinného nad rámec rozsahu exekuce.

Výsledkem poskytování právní pomoci v Programu proti sociálnímu vyloučení bývají pravidelně nejen poskytnuté rady, vyhrané kauzy a dosažení spravedlnosti u jednotlivých klientů, ale také zpracování „nástrojů“ pro nejčastější typy problémů, se kterými se lidé mohou potkat v zaměstnání, nájmu bytu a exekucích. Dříve mohli klienti i jiné nevládní organizace užívat návody a vzory z CD, které jsme vytvořili a rozeslali. Další a aktuálnější vzory jednodušších právních podání, listin atd. mohou bezplatně všichni získat **na internetu v Balíčku právní pomoci** (<http://bpp.iure.cz/>), který jsme rozšířili a doplnili podle našich zkušeností s nejčastějšími problémy.

Také vznikly specializované **webové stránky Praktické nástroje pro zaměstnance**, které jsou zaměřeny na pracovněprávní problematiku a lze je nalézt na internetové adrese <http://pracovnipravo.iure.org>.

Naše zkušenosti z poskytování bezplatné právní pomoci za období 2008–2010 jsme shrnuli v **právní analýze Systémové problémy v oblasti exekucí, bytového práva a pracovně právní problematiky**. Analýza slouží účastníkům vztahů vznikajících při nájemním bydlení, v rámci výkonu rozhodnutí exekucí a v oblasti zaměstnanecko-zaměstnavatelských vztahů jako přehled jejich základních práv a povinností, souhrn nejčastějších problémů v těchto vztazích vznikajících a návod k jejich řešení. Chtěli jsme tak přispět nejen ke zvýšení právního povědomí a informovanosti účastníků o jejich právech a povinnostech, ale i k nastolení systémových řešení praktických problémů, které vznikají nepochopením, špatnou aplikací či obcházením stávající legislativy anebo v důsledku legislativy nedostatečné. Tato analýza je k dispozici na stránkách <http://bpp.iure.cz/>.

V rámci Programu proti sociálnímu vyloučení poskytujeme již od roku 2007 **ve spo-**

PRÁVEM PROTI BEZPRÁVÍ

Paragrafy na pomoc těm, kdo ji potřebují při problémech v nájmu bytu, zaměstnání či exekuci

3 / Naše programy

luprací s Úřadem městské části Praha 11 bezplatné právní poradenství z oblasti práva nájemního, exekučního či pracovního a základní poradenství pro začínající podnikatele. Na konzultaci se lze telefonicky objednat v naší kanceláři, právník naší organizace vždy jeden den v týdnu radí v informačním centru městské části Prahy 11 všem zájemcům o právní pomoc. Jak ze strany městské části, tak ze strany klientů samotných je tato naše služba hodnocena jako velmi přínosná.

Program proti sociálnímu vyloučení byl v roce 2010 realizován prostřednictvím projektů:

Profesionální právní pomoc při vstupu a setrvání na trhu práce, Operační program lidské zdroje a zaměstnanost (rok 2009 až 2012)

Právním na straně sociálně znevýhodněných – v jednotlivých případech bezpráví i při iniciování systémových změn, Finanční mechanismus EHP, Norský finanční mechanismus prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti (1. 7. 2008 až 30. 6. 2010)

Bezplatná právní pomoc sociálně znevýhodněným, Ministerstvo práce a sociálních věcí (1. 1. 2010 až 31. 12. 2010)

B Program Lidská práva a technologie
„Lidé, ochotní vzdát se svých práv a svobod pro dočasný pocit bezpečí, nezasluhují ani jedno a o obojí přijdou.“
Benjamin Franklin

Ve většině ohledů jistě žádoucí masivní rozvoj moderních informačních technologií obsahuje bohužel i velmi negativní aspekt, a tím je ohrožení ochrany soukromí a riziko zneužití osobních dat. Jsme přesvědčeni, že každý občan má právo rozhodovat o tom, jak se s informacemi o něm samotném nakládá a že **právo na ochranu vlastního soukromí** je jedním ze základních lidských práv a současně také podmínkou pro fungování demokratické společnosti. Často uplatňovaný postoj, že je nutné mít o každém občanu maximum informací, protože by se snad někdy k něčemu mohly hodit, považujeme za velmi nebezpečný a svobodu ohrožující. Vzhledem k tomu, že množství údajů a informací o jednotlivých občanech vkládá do rukou toho, jež je jejich vlastníkem, zcela nepřiměřenou moc a navíc vždy existuje možnost jejich zneužití, je naším cílem této **neadekvátní koncentraci moci bránit**. Současně se snažíme **působit na nejširší veřejnost**, aby v tomto

ohledu byla obezřetná a osobní údaje poskytovala jen ve zcela nezbytných a odůvodněných případech a nenechala se nalákat na přísliby zvyšování bezpečnosti, komfortu nebo finančního profitu.

V programu proto kombinujeme investigativní, právně-legislativní a osvětovou a „happeningovou“ činnost.

Odbornou stránku naší činnosti pak představují kampaně k neaktuálnější problémům ochrany soukromí, kde vytváříme analýzy, právní rozborů, právní podání, petice, jednáme a lobbujeme. **V roce 2010 jsme vedli tyto kampaně** reagující na aktuálně soukromí nepřátelské záměry, předpisy či praktiky:

Big Brother Awards 2010

BIG BROTHER AWARDS.CZ

Už šestým rokem jsou nejviditelnější akcí programu Lidská práva a technologie anticeny Big Brother Awards pro největší slídily v našem soukromí. V roce 2010 jsme uspořádali již šestý ročník, který byl rekordní nejen do počtu došlých nominací, ale také co se týče návštěvnosti slavnostního vyhlášení cen.

3 / Naše programy

Foto: Jana Štvěřňová

Celkem jsme prostřednictvím formuláře na stránkách www.slidilove.cz obdrželi od veřejnosti více než 140 nominací do osvětové soutěže Big Brother Awards (Ceny Velkého Bratra). Slavnostního vyhlášovacího večera, který proběhl 10. listopadu 2010 v BIO OKO v Praze, se pak zúčastnilo zhruba 200 lidí. Nominace na největší slídily kolem nás může prostřednictvím stránek www.slidilove.cz zasílat kdokoli. Vítěze sedmi anticen a jedné pozitivní ceny za ochranu soukromí vybírá z doručených nominací nezávislá odborná porota.

Foto: Jana Štvěřňová

Odborná porota v roce 2010

Mgr. Petr Jansa – právník,

Transparency Internacional

Ing. Mgr. Oldřich Kužilek

– poradce a expert na otevřenost veřejné správy

RNDr. Ing. Jiří Peterka

– nezávislý konzultant a publicista, pedagog na MFF UK, kde přednáší problematiku počítačových sítí a komunikací

RNDr. Miroslav Patrik

– přírodovědec, ekologický aktivista a poradce ministra dopravy, předseda hnutí Děti Země

3 / Naše programy

Mgr. Jiří Kopal – zakladatel

Ligy lidských práv

Mgr. Karel Dolejší – ekologický
a lidsko-právní aktivista,
redaktor Britských listů

Ing. Tatiana Cséfalvayová

– nezávislá poradkyně v oblasti
ochrany soukromí

Mgr. Lenka Nejezchlebová

– redaktorka časopisu Týden

JUDr. Ing. Helena Svatošová

– advokátka, jednatelka organizace
luridicum Remedium

***Všem členům poroty velmi děkujeme
za nehonoranou a přitom tak
potřebnou práci, kterou odvedli.***

Vítězové Big Brother Awards 2010

Největší úřední slídlil:

*Ministerstvo vnitra České republiky
za bojkotování přípravy legislativy, která
by mohla zlepšit ochranu osobních úda-
jů při využívání kamerových systémů,
odposlechů a databází DNA.*

Největší firemní slídlil:

*Provozovatelé komunitní sítě Facebook
za snahu dostat maximum informací
z osobních profilů do internetových vy-
hledávačů.*

Foto: Jana Štvěrtňová

Foto: Jana Štvěrtňová

Dlouhodobé porušování lidského soukromí:

*Policie České republiky za nejrozma-
nitější formy závažných a dlouhodobých
zásahů do soukromí občanů v bezprece-
dentní míře.*

Slídlil mezi národy:

*Evropská unie za financování projektu
INDECT, jehož cílem je vývoj systému*

3 / Naše programy

pro automatickou detekci abnormálního chování lidí na veřejných prostranstvích i na internetu.

Nebezpečná nová technologie:

GPS sledování automobilů bez vědomí majitele v některých státech USA.

Právní norma Velkého bratra:

Dohoda ACTA za pošlapávání lidských práv a svobod na úkor zájmů jednoho ze sektorů průmyslu.

Výrok Velkého bratra:

Zakladatel sociální sítě Facebook Mark Zuckerberg za výrok o tom, že éra soukromí skončila.

Ocenění za ochranu soukromí:

Obec Vír za aktivitu místních lidí a zastupitelstva, kteří se vzbouřili proti kamerovému systému zabírajícímu i veřejná místa v obci.

Opencard

V roce 2010 jsme pokračovali ve snaze prosadit nový typ karty Opencard (tzv. anonymní personalizovanou kartu), který by umožnil cestovat Pražanům anonymně a přitom za stejnou cenu předplacených kuponů, jakož i využívat další služby, u nichž není nutná identifikace. Přes naše opakovaná upozorňování

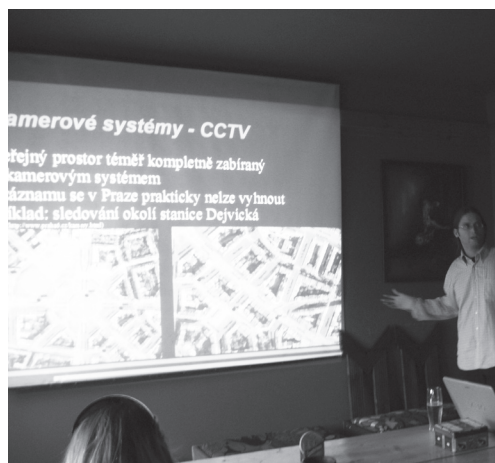

Foto: Radek Denár

na nutnost zavedení nového typu karty, ať už **v tiskových zprávách, při veřejných akcích nebo v otevřených dopisech** odpovědným představitelům hlavního města, i přes několikeré schválení záměru zavést tento typ karty Radou hl. m. Prahy, k zavedení karty v roce 2010

nedošlo. V lednu 2010 jsme na možné porušení zákona o ochraně spotřebitele v souvislosti s Opencard upozornili spolu se Sdružením obrany spotřebitelů **Českou obchodní inspekci**. V březnu 2010 vydalo hlavní město Praha Strategii rozvoje Opencard. Naše sdružení násled-

3 / Naše programy

ně v médiích kritizovalo chystaný **převod osobních údajů držitelů karty** na nově založenou dceřinou společnost Dopravního podniku a nastínění možného „zhodnocování kmene uživatelů karty“ prostřednictvím prodeje jejich osobních údajů pro komerční využití. Podobně jsme se postavili i **proti utajenímu vyjednávání mezi Prahou a Českými drahami** o integraci Open-card a In-karty Českých drah. Za tato jednání a za následné utajování výběrového řízení na provozovatele Centra kartových služeb získalo hlavní město díky naší nominaci **hlavní anticenu v soutěži Otevřeno/Zavřeno** organizovanou o. p. s. Otevřená společnost. Nebezpečí pro osobní údaje Pražanů jsme prezentovali například na konferenci **Trendy v internetové bezpečnosti** v únoru 2010, dále jsme se v rámci iniciativy **NE turniketům** podíleli na happeningu proti zavádění turniketů v metru. Jedním z argumentů proti turniketům je i nebezpečí sledování pohybu držitelů karet. V květnu 2010 jsme prezentovali veřejnosti krátkým videem **nebezpečí prolomení zabezpečení osobních údajů držitelů Opencard, kteří využívají služby Městské knihovny**. Naše video bylo převzato celou řadou celostátních významných médií. V listopadu 2010 byla ukončena kontrola

projektu Opencard provedená na náš podnět Úřadem pro ochranu osobních údajů, který **v celém projektu shledal hned několik porušení zákona**. Jedním z výsledků kontroly je mimo jiné i závazek Prahy zajistit **do poloviny roku 2011 zavedení anonymní personalizované karty**. Až se podaří tento nový typ karty vhodný zejména pro využití v dopravě prosadit v Praze, budeme ho prosazovat i v dalších městech a u dalších dopravců v celé ČR.

Data Retention

Povinnost operátorů a providerů „**pro všechny případy“ půl roku skladovat informace o komunikaci každého z nás** – kdo, kdy, odkud, jak dlouho a komu telefonoval, posílal sms, faxoval či psal email, jaké žádal webové stránky a internetové služby – byla zavedena zákonem o elektronických komunikacích z roku 2005, který předjímal evropskou směrnici o tzv. „data retention“ (skladování dat). Naše sdružení vede **dlohodobou osvětovou kampaň, k problému publikujeme odborné i veřejnosti určené články a připravili jsme ve spolupráci se zahraničními partnery i právními kancelářemi ústavní stížnost zaměřenou na posouzení „data retention“ ustanovení z hlediska**

ústavnosti. Pro stížnost jsme také zajišťovali podporu poslanců, podařilo se pro ni získat 51 podpisů a v dubnu 2010 byla **předložena Ústavnímu soudu, který o ní bude rozhodovat**. Pozitivním signálem jsou rozhodnutí ústavních soudů v Německu, Rumunsku, Bulharsku nebo Kypru, které *data retention* nebo jejich národní úpravu označily v různé míře za neústavní. V roce 2010 probíhalo přehodnocení směrnice o data retention v rámci EU, do kterého jsme se společně se zahraničními partnery sdruženými v organizaci EDRI (European Digital Rights) aktivně zapojovali.

V dubnu 2010 jsme prezentovali naši **unikátní studii** týkající se **zpracování osobních údajů a zejména pak provozních a lokalizačních údajů** ze strany poskytovatelů elektronických komunikací. Tuto studii jsme pak prezentovali zejména na serveru Lupa.cz, na konferenci Trendy v internetové bezpečnosti v Praze v únoru 2010, na mezinárodní konferenci Privacy OS v Oxfordu v březnu 2010 a dále na novinářském workshopu, který proběhl v dubnu 2010.

V souvislosti s výměnou ministra vnitra po volbách do Poslanecké sněmovny v červnu 2010 jsme se na nového ministra obrátili s upozorněním na **nejzávažnější problémy v rámci agendy**

3 / Naše programy

MV ČR. Tento otevřený dopis obsahoval i kritiku stávající úpravy povinného uchovávání dat o elektronické komunikaci i upozornění na **masivní nadužívání tohoto oprávnění Policií ČR** (dle odpovědi Policie ČR přes 145 tisíc dotazů na operátory a poskytovatele služeb ročně). Nadužívání zákonného oprávnění přístupu k datům o elektronické komunikaci občanů bylo jedním z důvodů, proč byla Policii ČR udělena cena **Dlouhodobý slídlil v soutěži Big Brother Awards 2010**. Naše sdružení rovněž vystupovalo proti dalšímu rozšiřování okruhu těch, kteří mají k těmto datům přímý přístup. V této souvislosti jsme například **jednali se zástupci BIS**, která dlouhodobě a opakovaně usiluje o novelizaci, která by jí umožnila využívat tato data přímo.

DNA

Analýzy DNA mají stále širší využití. Okruh informací, a tím i možnosti jejich zneužití, je obrovský. Proto jsme i v roce 2010 věnovali zvláštní pozornost této problematice. Na počátku roku 2010 jsme v rámci **Výboru pro občanská a politická práva** vypracovali po řadě konzultací materiál s doporučeními pro budoucí **komplexní zákon o DNA**. Přes záporné stanovisko Ministerstva vnitra, které odmítalo upravit podrobně-

ji zákonem kriminalistickou databází, se nám podařilo podnět prosadit při červnovém jednání **Rady vlády pro lidská práva**, kterou byl jednohlasně (s výjimkou zástupce MV ČR) přijat. Na další kolo připomínek ministerstev jsme v září odpověděli obsáhlým dokumentem rozvádějícím některé sporné body našeho podnětu. Současně náš zástupce působil **v pracovní skupině při Úřadu pro ochranu osobních údajů**, který se paralelně rovněž zabýval sestavením východisek pro budoucí úpravu nakládání s DNA. Výsledky činnosti této pracovní skupiny byly předány Ministerstvu spravedlnosti. Vedle legislativních aktivit jsme se snažili problematiku přiblížit i veřejnosti, ať už odborné nebo laické. Publikovali jsme články v Lidových novinách a na právním serveru epravo.cz. Ministerstvo vnitra za svoji soustavnou snahu zablokovat zákon, který by upravoval existenci kriminalistické databáze DNA, získalo **Big Brother Awards 2010 pro Dlouhodobého slídlila**.

Foto: Radek Denár

Kamerové systémy

Bezpečnostní kamery (CCTV) se stále více stávají součástí naší každodennosti. Česká legislativa však tento trend doposud nijak nereflektovala. Naše sdružení, které již několik let na nezbytnost takové úpravy upozorňuje, iniciovalo **podnět Rady vlády pro lidská práva a několik kol práce se zástupci Ministerstva vnitra ČR a ÚOOÚ na „kamerové novele“** policejních a dalších předpisů. Počátkem prosince 2009 **uložila vláda příslušným orgánům vypracování novely zákona o ochraně osobních údajů**. Naše sdružení se zapojilo svými připomínkami do práce na novele organizované Úřadem vlády. S prezentací na téma

3 / Naše programy

Vývoj dosavadních snah o novou úpravu kamerových systémů jsme se v květnu 2010 zúčastnili konference Stálé komise pro ochranu soukromí Senátu ČR. Přestože měla být novela hotova již v polovině roku, výsledku jsme se dočkali až na konci roku 2010. Do připomínkového řízení byly předloženy dvě varianty novely zákona o ochraně osobních údajů, které by měly řešit nejen kamerové, ale obecně všechny sledovací systémy. V současné době čeká materiál na projednání vládou. V roce 2010 jsme dále zorganizovali řadu aktivit směřujících k veřejnosti, mezi něž lze počítat například zářijový **workshop** na téma

„Jak se bránit kamerovým systémům?“ spojený s nácvikem maskování proti kamerám nebo listopadová **vycházka po pražských kamerách** spoluorganizovaná PragueWatch.cz. V závěru roku 2010 jsme rovněž podali Úřadu pro ochranu osobních údajů podnět k prošetření možných porušení zákona při provozování pražského městského kamerového systému.

Creative Commons

V roce 2010 jsme navázali na úspěšné zavedení licencí do českého práva v předchozím roce. Věnovali jsme se zejména propagačním akcím, diskusím

právních i všeobecných otázek spojených s používáním licencí. V rámci projektu podpořeného Ministerstvem kultury jsme ve spolupráci s Artarchivem realizovali putovní výstavu **Free Culture / Svobodná kultura**, při které jsme uspořádali dvě besedy za účasti umělců, odborníků na autorské právo i zástupců ochranných autorských svazů. Zúčastnili jsme se s odborným příspěvkem konference **České právo a informační technologie**. Dále byly zahájeny práce na prohloubení spolupráce s neziskovou organizací **CreativeCommons.org**, která zastřešuje mezinárodní licence Creative Commons.

Foto: Radek Denár

Foto: Petr Kučera

3 / Naše programy

Další aktivity na poli ochrany osobních údajů

Vedle výše uvedených témat jsme se jako správná watchdogová organizace věnovali celé řadě dalších aktuálních kauz. V dubnu 2010 jsme se obrátili na poslance s argumenty proti schválení **novely zákona o léčivech**, která měla vést ke zřízení centrálního úložiště, do něhož měly být povinně předávány údaje o všech výdejích léků, kromě těch, které jsou prodejné bez omezení. I díky naší aktivitě se tak zákon nepodařilo prosadit před koncem volebního období předešlé Poslanecké sněmovny a ta současná se k návrhu naštestí v roce 2010 nevrátila. V prosinci 2010 náš zástupce vystoupil na **konferenci** pořádané or-

ganizací Tuesday Business Network věnované problematice **call-center**, kde mimo jiné kritizoval plošné monitorování hovorů zaměstnanců, které je v rozporu se zákoníkem práce. K problematice **monitorování zaměstnanců** na pracovišti jsme se také hojně vyjadřovali v médiích.

V roce 2010 jsme se také jako partneři mezinárodního projektu „Personal data, rights? Informing and sensitizing the young European citizens“ podíleli na realizaci a distribuci **komiksu**, jehož ambicí je upozornit **na téma ochrany soukromí u mladých lidí**. Prostřednictvím příběhu konkrétních lidí se snaží ukázat, co se může stát, když si člověk nechrání soukromí. Na přípravě komiksu se podílely organizace z Francie, Špa-

nělska resp. Katalánska, České republiky a sdružení European Digital Rights (EDRI). Komiks jsme následně distribuovali zejména **do českých škol**.

Dalšími osvětovými a informačními akcemi jsou naše **příspěvky na konferencích** (např. účast na konferenci Trendy internetové bezpečnosti pořádané 16. 2. 2010; příspěvek na konferenci Ochrana soukromí – kamerové a sledovací systémy pořádané Stálou komisí pro ochranu soukromí Senátu PČR dne 11. 5. 2010; účast na konferenci Prevence internetové kriminality – podněty pro praxi pořádané organizací Saferinternet dne 23. 9. 2010), **debaty** a další akce **pro veřejnost** (např. veřejná debata Může blokování nežádoucího obsahu na internetu ochránit naše děti? v Informačním centru OSN pořádaná dne 29. 6. 2010; workshop na téma Jak se bránit kamerovým systémům? v pražském klubu Cross dne 16. 9. 2010; Procházka pražským kamerovým systémem organizovaná ve spolupráci s PragueWatch dne 10. 11. 2010), **specializované akce pro novináře** (např. specializovaný workshop pro novináře: Co dělají provideři a telefonní operátoři s našimi daty? pořádaný dne 20. 4. 2010) a **happeningové akce** (např. účast na karnevalovém pochodu Prahou Freedom not Fear dne 9. 10. 2010).

3 / Naše programy

Program Lidská práva a technologie byl v roce 2010 realizován prostřednictvím projektů:

Reclaim Your Right in the Digital Age, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe (rok 2009 až 2011)

Personal data, rights? Informing and sensitizing the young European citizens, Ligue des Droits de l'Homme (2009 až červen 2010)

Společně sledujeme své slídily, Nadace Open Society Fund Praha (1. 6. 2010 až 31. 12. 2010)

Propagace Creative Commons jako nové šance pro české tvůrce, Ministerstvo kultury (1. 1. 2010 až 31. 12. 2010)

C Program Lidská práva a veřejná správa

V tomto programu se věnujeme různým lidským právům a watchdogové

činnosti **podle aktuálních počínů** veřejné správy a potřeby hájit tu kterou oblast základních práv, kterou považujeme za důležitou. Jde buď o ad hoc aktivity nebo projekty zacílené na aktuálně ohrožené základní právo.

Aktivity v rámci programu v roce 2010:

Díky podpoře nadace **Open Society Fund** Praha jsme i v roce 2010 mohli odborně oponovat snahám o omezování základních práv a svobod občanů v rámci projektu **Právo na pokojné shromažďování jako test demokracie**.

V roce 2010 jsme pokračovali v prosazování odstranění novely shromažďovacího zákona, která zavedla úplný zákaz maskování účastníků shromáždění. Ačkoli již v roce 2009 **Rada vlády pro lidská práva** doporučila na návrh luRe vládě odstranit novelu shromažďovacího zákona, která plošně zakazuje maskování účastníků shromáždění, tak zmocněnec

pro lidská práva odmítl tento podnět vládě předložit. Proto se dne 21. července 2010 konalo na Úřadu vlády **vypořádání zásadních připomínek** za účasti vládního zmocněnce, zástupců Ministerstva vnitra a policie, Výboru pro občanská a politická práva a zástupců našeho sdružení. Při tomto jednání se podařilo dosáhnout příslibu policie a zástupců Ministerstva vnitra, že k postihu zákazu maskování bude přistupováno zdrženlivě, což se odrazí i při školení policistů.

I v roce 2010 jsme pokračovali v činnosti v rámci **pracovní skupiny působící při MV ČR zabývající se tematikou boje proti extremismu (Task Force C)**, která je potenciálně nebezpečná jako zdroj podnětů omezujících základní svobody. V únoru 2010 jsme zde představili **podněty k zákonu o právu shromažďovacím a závěry z poskytování poradenství**. V rámci TASK FORCE C jsme jedním z mála subjektů, který prosazuje široké liberální pojetí občanských a politických práv.

Foto: Radek Denár

3 / Naše programy

Foto: Radek Denár

Naše pozornost se soustředila i na přenesení tématu shromažďování do veřejné diskuse. V roce 2010 jsme například poskytli právní poradenství organizaci „Otevři oči“ zabývající se ochranou zvířat. Rovněž jsme se mediálně vyjadřovali k **zákazům shromáždění příznivců Dělnické strany** po jejím rozpuštění Nejvyšším správním soudem.

Liberální pojetí shromažďovacího práva jsme prezentovali v dubnu 2010 na odborném kolokviu **„Shromažďovací zákon a jeho případné úpravy** pořádaném **Vysokou školou finanční a správní**. Seminář se zabýval aktuální právní úpravou shromažďovacího práva a možnými úpravami.

V květnu 2010 jsme pak uspořádali seminář v Poslanecké sněmovně PČR na téma **„Politická práva a bránící se demokracie. Dochází v ČR k nepřiměřenému omezování politických práv?“**

Seminář zaměřený na omezování práva shromažďovacího, spolčovacího a svobody projevu se zaměřil zejména na aktuální problémy, ale i na obecné filozoficko-právní otázky konceptu bránící se demokracie.

Akce se konala v prostora

rách Ústavně právního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu pod záštitou předsedy výboru Marka Bendy. **Akce se zúčastnilo více než 50 hostů z řad odborníků i veřejnosti, rozvinula se podnětná diskuse, kvůli níž byla akce prodloužována zhruba o hodinu oproti předpokladu.** Naše sdružení si od účastníků vyžádalo písemné výstupy, které spolu s audiozáznamem z akce a s fotografiemi byly uveřejněny ve formě elektronického sborníku na portálu projektu **www.shromazdovacipravo.cz**.

V září 2010 jsme v Americkém centru uspořádali veřejnou debatu na téma **„Problémy shromažďovacího práva v ČR“**. Jako panelisté se debaty zúčastnili zástupci veřejné správy a samosprávy, odborníci z neziskových organizací i akademické sféry.

V dubnu 2010 luRe vypracovalo **informační leták** s otázkami a odpověďmi k právu shromažďovacímu pro širokou veřejnost. Obsahem letáku rovněž bylo seznámení s problematikými novelami shromažďovacího práva a s našimi poznatky z praxe uplatňování shromažďovacího práva. Tento leták byl následně úspěšně distribuován na akcích, které jsme uspořádali v rámci tohoto i jiných projektů.

Veškeré materiály spojené s projektem byly prezentovány na internetových stránkách projektu **www.shromazdovacipravo.cz**.

Program byl v roce 2010 realizován prostřednictvím projektu:

Právo na pokojné shromažďování jako test demokracie, Open Society Fund (1. 2. 2009 až 30. 9. 2010)

Foto: Radek Denár

4 / Podpora a spolupráce 2010

luRe se podílí na činnosti následujících organizací:

● **Výboru pro občanská a politická práva Rady vlády pro lidská práva**, kde v roce 2010 mělo dva zástupce, z toho jednoho předsedu Výboru

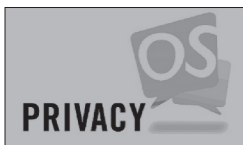
● **Public Interest Lawyers Association (PILA), resp. Pro Bono Alliance**, kde je členkou jednatelka luRe

● **European Digital Rights (EDRi)**, evropské sítě nevládních organizací, kde je aktivním členem

● **sítě Communia**, kde je členem a která řeší strategické otázky nové právní úpravy práv duševního vlastnictví, zejména pak *public domain*, volnými díly v digitálním prostředí

● **sítě PrivacyOS**, která sdružuje pod programem Evropské komise IT průmysl, vládu, malé a střední podniky, akademický a nevládní sektor a zabývá se ochranou soukromí

● **Pracovní skupiny pro úpravu problematiky odposlechů**, mezesortní odborné skupiny, kde má zástupce

luRe také spolupracuje, či spolupracovalo s:

● **Národní knihovnou České republiky** v Creative Commons kampani

● **Ligue des Droits de l'Homme** v rámci programu Lidská práva a technologie

úřad pro ochranu
osobních údajů
the office for personal
data protection

● **Úřadem pro ochranu osobních údajů** v rámci programu Lidská práva a technologie

● **Poradnou pro občanství, občanská a lidská práva** v rámci platformy k antidiskriminačnímu zákonu

● **Radou vlády pro lidská práva** průřezově při všech svých aktivitách, dodávání podkladů pro každoroční Zprávu o stavu lidských práv

● **Městskou částí Praha 11** při poskytování bezplatné právní pomoci občanům i začínajícím podnikatelům

● **ProAlt**
– Iniciativou pro kritiku reformu a na podporu alternativ v rámci happeningu zaměřeného proti diskriminování cizinců ze strany zdravotních pojišťoven.

5 / Kdo nás v roce 2010 podpořil, kdo nám pomohl

V roce 2010 naši činnost podpořili:

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

● Nadace Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

● Ministerstvo práce
a sociálních věcí ČR

● Nadace Open
Society Fund Praha

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST
PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

● Evropský sociální fond v ČR –
Operační program lidské zdroje
a zaměstnanost

● Finanční
mechanismus EHP
a Norský finanční
mechanismus
prostřednictvím
Nadace rozvoje
občanské společnosti NROS

● Evropská
komise a její
program Personal
data, rights?

Informing and sensitizing the
young European citizens

**Dále nám pomohli
slevou či bezplatnou
službou:**

● Klub Cross
a Lorenzo
www.crossclub.cz

● Radio 1
www.radio1.cz

● Spolek Juristic
www.juristic.cz

● Shanti
www.shanti.cz

● Nový prostor
www.novyprostor.cz

e|n|w|c

● Advokátní
kancelář e|n|w|c
Natlacen Walderdorff Cancola v.o.s.
www.enwc.com/cs

● Advokátní kancelář
Vejmelka a Wunsch
www.vejwun.cz

BIO|OKO

● Kino BIO OKO
www.biooko.net/cz

RESPEKT

● Týdeník Respekt
respekt.ihned.cz

● Informační
centrum OSN
v Praze
WWW.OSN.CZ

● Galerie Trafačka
www.trafacka.net/cs

● Lukáš Turza

5 / Kdo nás v roce 2010 podpořil, kdo nám pomohl

Pomoc pro naši činnost znamenaly také dary, které nám laskavě poskytli:

• Tomáš Rašovský,
advokátní kancelář

- Zdeněk Reich
- Mgr. Jan Marek
- Mgr. Ladislav Kolačkovský, advokát
- MUDr. Věra Šantrůčková
- Alexandr Bruna
- Miroslav Patrik
- Mgr. Petr Jansa
- Ing. Martina Vlnasová
- Luděk Svoboda
- Michal Tilsch
- Marek Janota
- Erasmus Consulting

A také podpora poskytnutím práce, zkušeností či know-how, které si velmi vážíme a kterou nám věnovali:

- Kamila Bukovská
- Zuzana Gajdošíková
- Mgr. Jana Harcová
- Olga Jarolímková
- Oldřiška Jonáková
- Bc. Miloslav Míka
- Mgr. Lenka Nejezchlebová
- Ing. Jan Němec
- Mgr. Helena Nutilová
- Petr Těšínský
- JUDr. Ondřej Načeradský
- Jakub Harant
- Ing. Tatiana Cséfalvayová
- Mgr. Marek Benda
- PhDr. Kateřina Jacques
- Mgr. Karel Dolejší
- RNDr. Miroslav Patrik
- RNDr. Ing. Jiří Peterka
- Ing. Mgr. Oldřich Kužilek
- Mgr. Petr Jansa
- Ing. Tomáš Rosa, PhD.
- Shaddack
- Jan Šípek
- JUDr. Václav Vydra
- JUDr. Václav Bartík
- Petr Slavík
- Marek Prchal

Zvláštní poděkování bychom chtěli vyjádřit naší spolupracovnici
Mgr. Evě Jungmannové,
za její dlouhodobou a neocenitelnou dobrovolnou práci pro klienty Programu proti sociálnímu vyloučení.

**VELICE DĚKUJEME
A OCEŇUJEME POMOC
VŠECH DONORŮ,
BEZ JEJICHŽ VELKORYSÉ
PODPORY BY NEBYLA
ČINNOST IURE
NA PROFESIONÁLNÍ
ÚROVNI MOŽNÁ.**

Chcete nás podpořit?

Pokud po pročtení této výroční zprávy máte dojem, že naše práce je smysluplná a užitečná a že nějakou formou hájíme také Vaše zájmy a práva, budeme velmi rádi, když se rozhodnete podpořit nás. S ohledem na to, že získávání finančních zdrojů je pro nevládní organizace rok od roku složitější a časově náročnější, má pro nás jakákoli vaše pomoc obrovský význam, a to nejen praktický, ale současně jako výraz ocenění naší práce.

Iuridicum Remedium, o. s.

Sídlo: Vířská 14/278, 198 00 Praha 9

Kancelář a fakturační adresa: U Průhonu 23/1201, 170 00 Praha 7

Telefon a fax: +420 222 515 564

E-mail: iure@iure.org

IČ: 26534487

Číslo účtu: 14 6006 1001/5500

Paypal: donate@iure.org

**Weby: www.iure.org; www.slidilove.cz; www.bigbrotherawards.cz;
www.uzijsisvaprava.cz; bpp.iure.cz; pracovnipravo.iure.org;
www.shromazdovacipravo.cz**

Pomoci nám můžete:

Finančním příspěvkem

Můžete tak učinit zasláním nebo složením částky na náš účet s číslem **14 6006 1001/5500**, ale také poštovní složenkou zaslánou na adresu organizace. Rádi Vám vystavíme potvrzení pro daňové účely, můžete si zvolit i konkrétní projekt nebo aktivitu, na kterou chcete přispět. Dále je možnost přispět i prostřednictvím PayPal na email **donate@iure.org**.

Věcným darem

Rádi od Vás přijmeme také materiální výpomoc jako například kancelářské potřeby a techniku, tonery aj.

Předem Vám děkujeme a slibujeme, že prostředky využijeme co nejlépe a v souladu se záměrem dárce.